

AZ OZORAI URADALOM 1702-BEN.

Esterházy Miklós herceg ozorai uradalma, Tolnamegyében, Ozora község (Dorog és Döbrente puszták) határából	2,213 k. hold és	244 □-öl
Tamási (Fornád és Szent-Márton puszták) határából	116 " " "	959 " "
Kónyi (Medgyes és Ságk puszták) határából	5,382 " " "	169 " "
Majsa (Adorján, Biród, Henye, Kistava, Kosba és Martincza pusztá) határából	19,038 " " "	1,197 " "
Kecsege (Csollányos pusztá) határából ...	7,675 " " "	25 " "
Ertény (Éledény pusztá) határából	114 " " "	1,091 " "
Bedegh határából	1,507 " " "	1,066 " "
Tengőd (Gyánt és Nyári pusztá) határából	1,649 " " "	875 " "
Paári határából	3 " " "	96 " "
Nagyszokoly határából	36 " " "	1,046 " "
Pinczehely határából	3,123 " " "	213 " "
Regöly határából	1 " " "	1,229 " "
Somogyban, Törökkepány határából ...	1,100 " " "	135 " "
területet, a veszprémmegyei Szilas-Balhas községhez tartozó Tóth és Sári pusztá- kon pedig	5,760 " " "	1,260 " "

összesen tehát 47,723 " " " 5 □-öl

területet foglal magában.

Milyenek voltak e tekintélyes uradalom népességi és gazdasági viszonyai a török hódoltság fölszabadtása idején s a XVIII. század első éveiben: arról sivár képet rajzol Jeszenszky Istvánnak, herceg Esterházy Pál nádor teljhatalmú kiküldöttjének, 1702. november havában felvett alábbi urbáriuma, melyet itt a kismartoni hercegi főlevéltár eredeti példányáról egész terjedelmében közlünk.¹⁾

Oppidum Pinczehely.

	Hospites: (gazda)	Boves: (ökre)	Equi: (lova)	Vaccae: (tehene)		Hospites: (gazda)	Boves: (ökre)	Equi: (lova)	Vaccae: (tehene)
Szigethi András	2	6	3	2	Vajda Péter	1	—	3	1
Borbély István	2	6	—	2	Gerencsér Miklós	1	—	2	1
Bakonyi Jakab	3	6	2	4	Szántó Mátyás	1	—	—	2
Kovács Mihály	1	—	2	1	Orbán Mihály	1	2	—	—

¹⁾ Urbarium honorum Pinczehely, Ozora, Tamási et Koppány, per dominum Stephanum Jeszenszki, Suae Celsitudinis Palatinalis deputatum pleripotentiarium, correctum et concinnatum. Anno Millesimo septingentesimo secundo, Mense Novembri. Fasc: X. No. 622. Reposit: 35.

Hospites: Boves: Equi: Vaccae:				Hospites: Boves: Equi: Vaccae:					
(gazda) (ökre) (lova) (tehene)				(gazda) (ökre) (lova) (tehene)					
Kaszir János	1	4	—	2	Patai Mihály	1	2	—	1
Szalai István	1	4	—	2	Németh György	1	—	—	1
Csurida Jakab	1	2	2	2	Sütő János	1	—	—	1
Takács Mihály	1	4	—	3	Köszöl István	1	2	—	1
Csuka Imre	1	2	—	—	Szűcs György	1	4	—	2
Uri András	1	2	—	—	Németh János	2	2	2	1
Odor Péter	2	4	—	3	Sáfár Mihály	1	2	—	2
Szentgyörgyi György	1	2	—	1	Nagy János	1	4	2	3
Németh György	1	2	—	2	Saidl Bencze	1	4	—	1
Palotai István	1	6	—	5	Nyitrai Miklós	1	6	2	1
Baksai Mihály	1	—	—	—	Molnár Márton	2	4	—	4
Kovács Balázs	1	—	2	2	Szita Imre	1	2	—	2
Cseh Tamás	1	4	—	3	Szabó Mihály	1	—	—	1
Kis István	1	2	—	1	Molnár Péter	1	—	2	1
Sári Ferencz	1	2	—	1	Tóth Mihály	1	4	—	—
Varga István	1	—	2	1	Szőke Máttyás	1	—	—	2
Vadai Istvánné	1	4	—	2	Soós Ferencz	1	4	—	1
Szűcs István	1	4	2	4	Nyulas István	1	4	1	3
Molnár Máttyás	1	—	—	1	Mohai Benedek	1	4	—	1
Tóth Benedek	1	6	—	2	Kárászi Máttyás	1	2	—	2
Szűcs Máté	1	6	—	2	Pöcz Máttyás	1	—	—	2
Varga Mihály	1	6	—	3	Thamás Benedek	1	—	3	2
Cseh István	1	4	—	2	Takács Mihály	1	2	—	1
Vékény György	1	4	—	1	Kőrösi Márton	1	2	2	1
Biró István	1	—	—	1	Mészáros Márton	1	—	2	—
Moises Mihály	1	—	—	1	Csismazia András	1	—	—	1
Juhász György	1	12	3	10	Takács Ádám	1	—	—	1
Tóth János	1	4	—	1	Dukai György	1	—	—	1
Tóth Mihály	1	4	—	4	Takács István	1	—	—	1
Mészáros Pál	2	6	2	8	Lakatos Ferencz	1	—	—	1
Bácsi György	1	6	3	5	Szabó István	1	—	2	—
Szőke Márton	1	2	—	1	Kis Jakab	1	—	1	1
Pap János	1	—	2	2	Takács Pál	1	—	—	1
Majsai Márton	1	4	—	2	Körmendi Mihály	1	—	2	1
Szokoly Lukács	1	—	—	1	Nyitrai János	1	—	2	—
Tóth György	2	8	3	5	Székely István	1	—	2	1
Rácz Illia	1	4	2	1	Béri Mihály	1	—	2	1
Fonó János	1	4	—	2	Sipos György	1	—	—	1
Kovács István	1	2	—	2	Szalai Péter	1	—	—	1
Szokoly Márton	1	2	—	2	Fazekas Péter	1	—	—	—
Barovics Jakab	1	4	—	3	Jausz János	1	—	—	1
Takács István	1	—	—	1					
Szabó Illia	1	4	—	3					

Summa: 101 212 62 162

Ezen Pinczehelyi várost, a várral együtt (a hol most a város szentegyháza vagyon), a török birta és lakta. Minekutána pedig a köröszténység fegyvere által a török innen kiüzetett volna, legeslegelőszőr ezen helységet a ráczok szállották meg és sok ideig lakták; de ezek is a vármegye terhét el nem viselhetvén, és a sok jövőmenő hadak alkalmatlankodását meg nem állhatván: elszéledtenek volt és pusztán hagyták a helyet.

Azután ismét a méltóságos herczeg és magyarországi palatinus, fraknai örökös gróf Esterházy Pál uram, úgymint a helynek örökös földesura, kegyelmes protectiója alatt circa Annum 1695, a magyarok kezdték szállani.

Ő Herczegsége, úgy mint földesúr, a magyar jusnak részéről a

megszállóknak három esztendeig való szabadságot adott volt, úgy, hogy a három esztendő elteltén, a magyar részről tartozzanak Ő Herczegségének készpénzt fizetni esztendőnként florenos 100 propter alia quae juri eidem Hungarico deserviunt officia. A *Camera Aulica* pediglen a *jus turcicum* (avagy a mint hiják *jus armorum*) possessiót és dominumot praetendálván e helyben; azon jussal a simontornyai harminczadosok által ezideig birta ezen helyt és *ad normam aliorum locorum juri armorum subjectorum* minden héten minden marhás gazdátul marhával, és marhátlan gazdátul gyalog, egy-egy nap, azaz esztendeig ötvenkét napig való szolgálatot, vagy szolgálat helyett minden napnak szokott érdemes bérét, készpénzül, megkivánta és megvette. Ezen kívül azon jusnak erejével mindenből a kilenczedet. Ő Herczegsége is hasonlóképpen a magyar részről azon kilenczedet magának competálni praetendálta, és mind a két fél — kiki a maga jussát — *violentis etiam modis* oltalmazta. Ő Herczegsége azonban a maga jussát (örököszt pedig) a *neoacquistica commissio* előtt producálván és nagy fönt megbizonyítván, és a *commissio* is az Ő Herczegsége jussát mind ezen *Pinczehelyben* és ahoz tartozandó pusztákban hasonlóképpen *ozorai, tamási, koppányi* és *kaposvári* ahoz tartozandó jószágokban *confirmálván, approbálván*: azután Ő Herczegsége *respectu juris armorum* a kamarával tractált, és azt nagy summa pénzzel az egész megirt jószágokbul ki fizette, úgy e jelen való *1702. die 8. Maji* Fehérvárott *per resignationem cameralem utroque jure absolutó* apprehendálta.

Ex praemissis kitetszik *respectu juris proprietarii propter educillum, macellum, molam et nonam, controversum*, hogy 100 frtot vett az uraság, *respectu juris armorum*, és a kamarának a helység mit tartozott praestálni.

Ő Herczegsége most könnyebbséget akarván szörözni a lakosoknak: az ötvenkét napi munkát minden gazdának 6 forint arendában resoválta, a mely egy napi munka helyett teszen: $11\frac{1}{2}$ pénz dietim való arendát.¹⁾

Az uraságnak most itten *semmi majorsága* nincsen. Mindazáltal ha *accidentaliter* valami munka *occurrálna* és a városnak praestálni köllene: a mint Ő Herczegsége egy gazdának egy napi munkáját arendálta, hasonlóképpen egy napért annyit köllene az arendából defalcálni, az az egy nap d.: $11\frac{1}{2}$.

Ezen lakosok nem örökös jobbágyok. Arra nem is lépnek, mivel mindnyájan *ki nemes ember, ki szabad legény közülök*. Azért mindenikének, valamikor tetszeni fog, szabad lészen elmenni oly *conditiókkal*, ha hogy házát, földjét, rétyjét, szőleit másnak eladván és maga helyett más külső lakost hagyna: *eo in casu* semmivel sem lészen adós az uraságnak; ha pedig maga helyett a házába nem szállitana a ki ő helyette az uraságnak tartozó *proventust* meg nem adhatná: *eo in casu*, minthogy három esztendeig minden adó nélkül szabadon élte a földet, tartozik Ő Herczegsége tisztivel számot vetni, és három eszten-

¹⁾ Pontosan 11,538 pénz (denár), vagyis 6 forint 100 denárjával (pénzével) 52 részre osztva. *Szérk.*

dőre mind arendát, mind kilenczedet, mind más rendbeli adót megfizetni és complanálni. Kirül ha valaki eleget nem tenne és ezeket complanálni elmulatná, mindene contrabandáltatik az uraság részére.¹⁾

Ha ezen Ő Herczege resolutióján valaki megállani difficultálna s nem kívánna: tehát álljanak meg a szerint, a mint a simontornyaiak vannak, melyet difficultálni nem lehet.

Azon hat forint arenda pénzt fertály esztendőnként, azaz minden kántorban, per ft: 1 d. 50 tartozni fognak fizetni, és a tiszt is tartozik beszédni.

Ezen helyhez applicálta Ő Herczege más két örökös maga praediumját, *Matriczát* és *Jántot*²⁾, melyeket, valamint a pinczehelyi határt, szabadon élhetnek. *Gecze* nevű praedium is vagyon, melyet birnak, de azt pénzért szokták arendálni. Evvel a praediummal szabad az uraság; a ki többet ad, annak kiarendálhatja.

A szokott mindenbül járandó *dézsma* máskép a nemes pécsi káptalan illeti, de az uraság könnyen végezhet, hogy képes arendában bírhasza.

A *kilenczedet* az uraságnak tartoznak megadni mindenekből, valamikből a *dézsma* szokott járni: ugymint tavaszi és őszi gabonából és akármely néven nevezendő vetésből, méhbül, báránybul, kecskébül, borbul etc., kivéven a sörtés marhát, a kibül tudniillik csak tized önnönmagának szokott proveniálni.

Holott pedig a bárányokbul vagy méhekbül a kilenczed és sörtés marhábul a tized ki nem eshetnék: eo in casu a bárányok minden darabjától két garast, egy kas méhtül három garast tartozik az olyan gazda az uraságnak kilenczed helyett praestálni; eadem e ratione tali in casu decimae a sörtés marhábul pedig eo in casu minden darabtól tized helyett proveniál az uraságnak d: 25.

Itt Pinczehelyen az uraságnak vámja vagyon. A hidat a Kapos vizén a városnak köll tartani.

Az uraság *korcsmája* tart karácsony naptul fogvást Szt.-Mihály napig, Sz.-Mihály naptul fogvást pedig karácsony napig a városé. Itt a korcsmán minden akón lehet nyerni az uraságnak legalább egy tallért, ha a tiszt idején, a míg olesó a bor, elegendő jó borbul tézzen provisiót, kire a tiszt tartozik is.

A *mészárszék* egész esztendőn által az uraságé.

A minemü *zsidó, rác, kereskedő boltok* kéretnek, minden bolttul a mint az uraság legjobban megalkudhat tartoznak annuatim fizetni.

Vagyon az uraságnak ebben a helyben háromkerékü *malma*; de míg Ő Herczege — tovább való dispositiójaig — harmadrészét a malomnak engedte a helységnek birni: a molnárnak negyedesnek köll lenni.

A tiszt tartozik, akár pénzes szekereken is, Bajáról *sóval* való kereskedést csak az uraság számára tartani, és azt itt a városon annyi áron adni, a mint más szomszéd helyekben jár, avagy gazdánkint, ugy a falukra is házánkint kiosztani, hogy az Ő Herczege emberei

¹⁾ Azaz vagyona *contrabanda* lészen, vagyis t. é. *dugári*, az uraság által elko-bozható. *Szerk.*

²⁾ Martincza és Gyánt pusztákat.

egész esztendőn által Ő Herczegsége sójával éljenek, annyi áron, a mint mások áruják, mivel minden mázsán egy tallérnél is több jövedelme jön az uraságnak.

Mínthogy az uraságnak mindenből kilenczedje vagyon, mivel az ökör és ló is szánt, abból kilenczedet adnak, csak éppen a tehének haszna nem jutna az uraságnak: azért a lakosok minden fejős tehéntől esztendeig adnak egy oka vaját.

Item a kilenczedet, és tizedet is ha az uraság kezénél maradhat tovább is, magok tartoznak rész nélkül kinyomtatni.

Mínthogy Ő Herczegsége olyan szabadságban akarja tartani az ide való lakosokat mint a simontornyaiak vannak, semmi ellenökre nem lehet a pinczehelyieknek ha ők is esztendőn át öt napot szolgálni találnak az uraságnak, a mint Simontornyán vagyon, a hat forint arendán kívül. Jól lehet most ugyan annyira nem léssen szüksége az uraságnak annyi napon való szolgálatajokra.

A lakosok között vannak szegényebbek is, a kik csak éppen kézi munkájokkal élnek, semmi substantiájok nincsen. Ezeket az uraság kegyelmes tekintetbe veheti, és a kit látni fog hogy a hat forintot arendát meg nem adhatja, kegyelmességet tegyen velek.

Az ide való lakosok tiltottak legyenek hogy senki a görbei malomba örlőt ne merészeljen vinni, oly declarátióval hogy ha a pinczehelyi malomnak elegendő vize vagyon és valamely lakos ugyancsak a görbei malomba az örlőt által viszi: az uraság számára contraband legyen. A mikor pedig az itt való malomnak elegendő vize nem lenne és az itt való lakosok az *ozorai* malomba fáradni nem akarnának, hanem örleni a görbei malomban kívánnának: eo in casu, valaki által viszi a maga gabonáját a görbei malomba, praevie tartozik magát a vámosnál insinuálni és egy kila¹⁾ gabonátul a vámon egy garast fizetni.

Possessio Regely.

Hospites: Boves: Equi: Vaccae: (gazda) (ökre) (lova) (tehene)				Hospites: Boves: Equi: Vaccae: (gazda) (ökre) (lova) (tehene)					
Bikadi Stankó...	1	4	3	2	Dorogi Miska...	1	—	2	1
Odorján Mihály ...	1	2	—	1	Miszlai Farkas ...	1	—	—	1
Keszy Vukailo ...	1	—	—	—	Vörös Miklós ...	1	2	—	2
Szt. Mártoni Marián	1	—	—	2	Dorogi Mihály ...	1	4	—	1
Bakai Lajos ...	1	2	—	1	Keszi Miska ...	1	2	—	1
Regeli Miklós ...	1	4	—	1	Szentmártoni Ilia	1	2	—	1
Bácskai Milota ...	1	2	—	1	Simontornyai Jelő	1	2	—	1
Gyánti Radován ...	1	—	—	1	Halas Gyurka ...	1	2	—	1
Kovács János ...	1	2	2	2	Hidvégi Vuik ...	1	4	2	1
Bácskai János ...	1	2	—	1	Gyönki Istipán ...	1	2	—	1
Koszali Mihály ...	1	2	—	1	Tadi Miska ...	1	4	1	1
Sinkó Tádé ...	1	—	—	1	Bosnyai Novák ...	1	4	1	1
Bácskai István ...	1	2	—	1	Pinczehelyi Radivor	1	2	—	1
Bikadi Radován ...	1	—	—	1			2	1	1
Pinczehelyi Gyurka	1	2	2	2			2	1	1
Pinczehelyi Tódor	1	4	—	1	Martinczai Jován ...	1	2	1	1
Henyesy Fedor ...	1	—	—	2			2	1	1
					Summa ...	33	64	14	38

¹⁾ *kila*, gabonamérték, mely két pozsonyi mérővel egyenlő. (*Bartal*, glossarium med. et inf. lat. Hung.) *Szerk.*

Possessio Nyilas.

Hospites: Boves: Equi: Vaccae: (gazda) (ökre) (lova) (tehene)					Hospites: Boves: Equi: Vaccae: (gazda) (ökre) (lova) (tehene)				
Fekete György	1	—	—	—	Milner János	1	—	—	1
Tót János	1	—	—	3	Milner Mátyás	1	2	2	2
Mérei István	1	2	—	2	Horvát János	1	—	—	—
Bakonyi György	1	—	—	2	Tiber Sebestyén	1	—	2	—
Karácson Mihály	1	—	2	1	Summa	9	4	6	11

Ezen fölül irt *Regöly* nevű falut mind a *rácok* lakják, *Nyilast* pedig *magyarok* és *néme ek.* Ezen két falut is *jus armorum* részéről a kamara szintén úgy bírta, valamint *Pinczehelyt*, melyet is már Ő Herczagsége apprehendált.

Minthogy itt az uraságnak szántást és vetést, aratást nem tesznek: az ilyen robot helyett árendául minden gazda esztendeig tartozik fizetni 6 forintot, azaz minden kántorban egy tallért.¹⁾

Ha valakinek ezen helységekben lakásuk nem tetszenék, tartozik maga helyett más lakost hagyni és a tiszttel számot vetni, másként az uraság az olyannak az értékét egészen contrabandálhatja.

A dézsma és kilenczed iránt oly rendben lesznek, a mint az Pinczehely városánál leírva vagyon.

Az uraság korasmája tart karácsony naptul fogva Sz.-Mihály-napig; vagy ad minus annyi akó bort tartoznak az uraság részére kiáruztatni, a mennyi gazda vagyon helységökben.

Az uraság kereskedésre való sójával tartoznak élni, és azt annyi áron acceptálni, a mint más szomszéd helyeken jár.

Minden tehéntül az uraságnak esztendeig tartoznak praestálni egy oka vajjat.

A regölyiek tiltottak legyenek, hogy senki a sömötei malomba örlöt ne merészellen vinni, sub poena contrabandi, hanem Ő Herczagsége pinczehelyi malmába járjanak. Nyilasiak pedig ne Hídvégre, hanem *Ozorára* járjanak a malomba, etiam sub poena contrabandi.

Oppidum Ozora.

Hospites: Boves: Equi: Vaccae: (gazda) (ökre) (lova) (tehene)					Hospites: Boves: Equi: Vaccae: (gazda) (ökre) (lova) (tehene)				
Bácskai Márton	1	—	—	1	Ozorai Mihály	1	2	—	1
László István	1	—	2	2	Pinczehelyi Osztoják	1	2	—	1
Kalapancsi János	2	4	3	4	Kovács Radovicza	1	—	2	1
Kalapancsi Tamás	1	4	—	1	Fehérvári Mihály	1	—	—	1
Regelyi Radossa	1	2	—	2	Fehér Mikola	1	—	—	1
Budai Ilia	2	2	—	2	Patovicza Miklós	2	—	3	2
Klenovác Márton	1	—	—	1	Szt.-Mártoni János	1	2	—	2
Dorogi Bogola	1	2	—	—	Szt.-Mártoni György	4	6	3	3
Keszi Vukajlo	1	2	—	2	Szt.-Mártoni Vencel	1	2	—	1
Szt.-Mártoni Jován	1	2	—	3	Csobán Radossa	1	2	—	2
Dorogi Mihály	1	2	—	1	Dádi Radován	1	—	—	1
Szilágyi Mihály	1	2	—	1	Rác Vukajlo	1	2	—	1
Szokolyi Fülöp	1	4	3	1	Keszi Radovis	1	2	—	1
Gyavuczva Jován	1	2	—	—	Szent-Mártoni Iván	1	2	—	3
Rác Tódor	1	4	2	1	Szabó János	1	2	—	1

¹⁾ Számítási pénz = másfél (magyar) forint. Szerk.

	Hospites: (gazda)	Boves: (ökre)	Equi: (lova)	Vaccae: (tehene)		Hospites: (gazda)	Boves: (ökre)	Equi: (lova)	Vaccae: (tehene)
Hajas István ...	1	2	1	1	Varga György ...	1	—	—	—
Farkas István ...	1	—	—	2	Vácsi György ...	1	—	—	—
Gyánti Voicza ...	1	2	—	1	Miszlai Mihály ...	2	2	2	2
Szücs Miklós ...	1	—	—	1	Koppányi Márton ...	1	—	—	1
Szerdahelyi Isztipán	1	2	—	2	Csibor Péter ...	1	—	—	2
Csibor István ...	1	2	—	3	Odorgyán Márton	1	1	—	1
Ozorai György ...	1	—	—	1	Kovács János ...	1	4	2	1
Berta András ...	1	2	—	2	Adorgyán Lukács	1	—	—	1
Halas István ...	1	2	—	1	Summa facit ...	54	73	23	70

Itt *Ozorán* azelőtt hasonlóképpen a törököknek praesidiumja volt a várban (a ki most pusztá) valamint Pinczehelyen.

Ezen helyet szintugy szabad emberek lakják mint Pinczehelyt, azért mindenekben oly igazságban és rendben lesznek és adózni fognak, s az uraságnak itt is a szerint lesznek mindenből proventusai valamint fölül Pinczehelynél föl vagyon írva.

Ezen helységnek dézsmája nem illeti a pécsi káptalant, azért az uraság kezénél kell maradnia, mivel a pécsi püspök Henricus nevű és a káptalan in Anno 1424. gróf *Pipóval*, akkorbéli örökös ural¹⁾ cserélt volt örökösen. A megírt gróf Pipó adott volt örökösen a püspöknek és káptalannak egy házat a budai fölső várban, ellenben a püspök és káptalan örökösen cedálták az ozorai dézsmákat. Ezen cambiális contractust az után confirmálta Zsigmond király in Anno 1425.

Itt az uraságnak malma vagyon a *Sió* vizén, a ki most két kerekű, de lehet akár hat, nyolcz kerékre is csinálni, mivel elegendő vize vagyon.

A tiszt azért a jövő tavasszal legalább 4 kerékre meg fogja csináltatni ezen malmot.

A gátat közönségesen a jószág erejével egyszer megcsináltatván a tiszt, azután az ozoraiak tartoznak föntartani.

Itt az uraságnak vámja vagyon, a ki által megvagy jön a *Sió* vizén.

Ezen helység a magyar úr részéről fizetett Ő Herczegségének esztendőnkint kétszáz forint készpénzt.

Ehez a helyhez a lakosok három pusztát birnak, ugymint Borzas, Dorogh és Döbrönte pusztákat.

Ha csak annyi lakos nem létszen, a ki ezen nagy határokat usuálhatná, a tiszt fennállani, hogy a mi superfluum volna, darabját extraneusoknak is kiárendálhassa.

Possessio Tengőd.

	Hospites: (gazda)	Boves: (ökre)	Equi: (lova)	Vaccae: (tehene)		Hospites: (gazda)	Boves: (ökre)	Equi: (lova)	Vaccae: (tehene)
Tárk Illés ...	2	6	2	2	Bene Mihály ...	1	2	—	1
Tóth György János	1	2	—	2	Boldisár István ...	1	2	—	1
Botka Ferencz ...	1	2	—	2	Bocz István ...	1	—	—	1
Berta János ...	1	2	—	1	Patai Miklós ...	1	2	2	1
Bene János ...	1	2	—	2	Bodicz Lukács ...	1	—	2	1
Bene István ...	1	—	2	—	Böcs Balázs ...	1	6	2	2
Karda Gergely ...	1	2	—	1	Patai György ...	1	—	2	1
Szilási Péter ...	1	2	2	2	Summa : ...	16	30	14	20

¹⁾ Pipo (Philippus) de Ozora, Comes Temesiensis. Lsd. *Fejér*. Cod. Dipl. X. VI. 666. és más helyen. *Szerk.*

Ezen *Tengőd* nevű falut magyar örökös jobbágyok lakják. *Jus armorum* részéről a kamara ezen falut is úgy bírta, mint Pinczehelyt, melyet is már Ő Herczegsége apprehendált.

Minthogy itt az uraságnak szántást és vetést s aratást nem tesznek, az ilyen robot helyett arendául minden gazda tartozik esztendeig fizetni 8 forintot, azaz minden kántorban 2 forintot.

A dézsma és kilenczed iránt oly rendben lesznek, a mint Pinczehely városánál le vagyon írva.

Az uraság korcsmája tart karácsony naptul fogvást Sz.-Mihály napig, vagy *ad minus (legalább) annyi akó bort tartoznak az uraság részére kiárultatni, a mennyi gazda vagyon a helységben.*

Az uraság kereskedésre való sójával tartoznak élni és azt annyi áron acceptálni, a mint más szomszéd helységben jár.

Minden fejős tehéntől az uraságnak esztendeig tartoznak egy oka vaját praestálni.

Possessio Jovánca.

	Hospites: (gazda)	Boves: (ökre)	Equi: (lova)	Vaccae: (tehene)		Hospites: (gazda)	Boves: (ökre)	Equi: (lova)	Vaccae: (tehene)
Jováncaizai Farkas	1	2	—	1	Jováncaizai Stankó	1	2	—	—
Fekete Farkas	—	1	2	—	Kovács András	—	1	—	—
Bosznai Raczko	—	1	1	—	Jováncaizai Radován	1	2	—	—
Konyi Vuimili	—	1	2	2	Földvári Radó	—	1	—	1
Bácskai Vidák	—	1	2	2	Gyantái Boszo	—	1	2	1
Thamási Kozma	—	1	1	—	Szávo	—	1	—	—
Jováncaizai Pál	—	1	—	—	Summa:	—	13	16	8 13

Ezen *Jovánca* nevű falut mind a ráczok lakják.

Jus armorum részéről ezen falut is szintén úgy bírta a kamara, valamint Pinczehelyt, melyet már Ő Herczegsége apprehendált.

Minthogy itt az uraságnak szántást és vetést aratást nem tesznek, az ilyen robot helyett arendául minden gazda esztendeig tartozik fizetni 6 forintot, azaz minden kántorokban egy tallért.

Ha valakinek ezen helységben lakások nem tetszenék, tartozik maga helyett más lakost adni, és a tiszttel számot vetni, másként az olyanoknak értékét az uraság egészen contrabandálhatja.

Minthogy *Döbröközön* Ő Herczegségének vámos hidja lészen, ezen falu tartozik azon hídnak csináltatásához és tartásához concurrálni.

A dézsma és kilenczed iránt oly rendben lesznek, a mint az Pinczehely városnál leírva vagyon.

Az uraság korcsmája tart karácsony naptul fogvást Sz.-Mihály napig; vagy *ad minus* annyi akó bort tartoznak az uraság részére kiárultatni, a mennyi gazda vagyon a helységben.

Az uraság kereskedésére való sójával tartoznak élni és azt annyi áron acceptálni, a mint más szomszéd helyekben jár.

Minden fejős tehéntől az uraságnak esztendeig egy oka vaját tartoznak praestálni.

Tartoznak Pinczehelyre vagy Ozorára Ő Herczegsége malmaiba-örlőt vinni sub poena contrabandi.

Oppidum Tamási.

Hospites: Boves: Equi: Vaccae: (gazda) (ökre) (lova) (tehene)				Hospites: Boves: Equi: Vaccae: (gazda) (ökre) (lova) (tehene)					
Kovács György	1	4	2	2	Dancs Mihály	1	—	—	1
Varga Pál	1	2	—	2	Tóth Miklós	1	—	—	—
Bognár Lőrincz	1	—	2	3	Csíte Ferencz	1	—	2	1
Bakonyi Gergely	1	2	—	2	Jankó Péter	2	2	—	2
Soós János	1	4	2	3	Csizmazia Gergely	3	6	2	3
Kis István	1	4	2	1	Dés János	1	—	1	2
Virai Márton	1	2	—	1	Pápóczi István	1	2	—	1
Gergely Gergely	1	4	2	3	Borbély Mihály	1	4	—	2
Németh István	1	3	—	1	Molnár Miklós	1	2	—	1
Székely Ferencz	1	2	2	1	Tótfői János	1	2	2	1
Halász Gergely	1	2	—	2	Jankó Ferencz	1	2	2	1
Gégős István	1	4	—	2	Kovács Péter	1	2	2	2
Szabó János	1	4	—	3	Odor Pál	1	—	3	1
Gusal Mátyás	1	6	2	1	Szabó János	1	—	—	1
Kovács György	1	4	—	3	Takács Mihály	1	—	—	1
Borbély István	1	4	2	1	Molnár János	1	—	—	—
Csizmazia Jakab	1	—	—	2	Csizmazia György	1	—	—	—
Kórási János	1	2	—	1	Pintér János	1	—	—	—
Horváth Mihály	1	4	—	3	Csétán Ferencz	1	2	—	1
Kovács István	1	—	—	1					
					Summa facit:	42	79	30	68

Itt *Tamásiban* azelőtt hasonlóképpen a törökök praesidiumja volt a *várban* (a ki most pusztá) valamint Pinczehelyen.

Ezen helyet szintén úgy szabad emberek lakják, anint Pinczehely; azért mindenekben oly igazságban és rendben lesznek, és adózni fognak, az uraságnak itt is a szerint proventusai lesznek mindenekből, valamint föllül Pinczehelynél leírva vagyon.

Ezen helység a magyar ur részéről fizetett Ő Herczégységének esztendőnkint készpénzt száz forintot.

Ehez a helységhez a lakosok birnak 4 pusztát, ugymint: *Párt*, *Tornát*, *Henyét* és *Odorgyánt*. Ha annyi lakos nem léssen, a ki ezen határokon elegendőképpen szánthasson, a tisztén fog állani, hogy egyik részét extraneusoknak is kiadhassa.

Ezen lakosok tartoznak Ő Herczégsege pinczehelyi vagy ozorai malmába járni. Semsei malomba ki megyen örteni, fizessen minden kilátul a tamási vámon 5 pénzt, sub poena contrabandi a ki elmulatná.

Oppidum Koppán.

Hospites: Boves: Equi: Vaccae: (gazda) (ökre) (lova) (tehene)				Hospites: Boves: Equi: Vaccae: (gazda) (ökre) (lova) (tehene)					
Szücs Jakab	1	—	—	2	Varga István	1	2	—	3
Szücs Márián	1	2	—	1	Keszenyi Lukács	1	—	—	2
Varga Péter	1	—	—	1	Dobos Mihály	1	—	—	—
Palotai Márk	1	—	—	—	Öttvös Marián	1	—	—	—
Palotai Mihály	1	1	—	1	Vajda János	1	2	—	1
Kovács Mátyás	1	4	2	3	Kis István	1	—	—	—
Kaposi János	1	2	—	1	Rác Vujkó	1	1	—	1
Nagy Vincze	1	2	1	2	Szigeti János	1	—	—	—
Bőkös Péter	1	2	—	2	Tóth János	1	—	—	2
Valocsa Jakab	1	2	—	3	Takács György	1	—	—	1
Tobak Márk	1	4	2	2	Tobak Imre	1	—	—	3
Szabó János	1	2	—	1					
					Summa facit:	24	24	9	33

Ezen várban is nagy, erős és híres praesidiuma volt a töröknek, melyet midőn a körösztényiség kikergetett volna, azután a *rácok* és *magyarok, tótok* is, megszállták. Több száz háznál volt ezen helységben. De azután a sok utonjáró miatt, és a vármegye terhe miatt, elkölleték pusztulnia.

Ezen lakosok, mind szabad legényekből állók, azért örökös jobbságokra magokat kötelezni nem akarják.

Annak okáért olyan rendben és szabadságban köll tartani őket, valamint a pinczehelyieket, tamásiakat és ozoraiakat. Ők is mindenbül szintén ugy adózni tartoznak, valamint a tamásiak, pinczehelyiek, az urbariumban leirt mód szerint.

Itt a dézsma a szentmártoni apáturé, a kilenczed pedig az uraságé.

Ennek a helynek egyik részéhez mondatik közét tartani veszprémi püspök vagyis a káptalan; hihető régenten a *koppányi* örökös urak valami fundatiót tettek volt maguk plebanusoknak, de azzal a helyek néki nem adták, hanem amint referálják, a minemü *Szorossad* nevü pusztá éppen Koppánnak töviben vagyon, azt adták volna a régi urak pro fundatione, mely pusztát most is actu bir veszprémi püspöt uram.

Itten az uraság *korcsmája* annyi ideig tart, valamint Pinczehelyen; a *mészárszék* pedig egészen az uraságé.

Itten az uraságnak *vámja* vagyon. Ezen kívül vagyon az uraságnak egykerekü *ma'ma* is a koppányi vizen.

Ezen koppányiak három pusztát arendában birnak a veszprémi püspöktül, ugymint *Szorossad*, *Szántód* és *Hidegkut*. Negyediket birnak *Bekefalva* nevüt, ez a pusztá Ő Herczegséégé, *Ozorához* való.

Ha az uraság veszprémi püspök uramtul magáévá nem teheti azon három pusztát, jobb hogy maga az uraság arendálja, és Ő Herczegséégé azokrul a pusztákrul is kilenczedet vehet.

Registrum Possessionum et praediorum ad Arcem Ozora:

Oppidum Ozora.

Possessio: Bak,	} in comitatu Tolnensi	Praedia: Kölesd,	} In comitatu Tolnensi
Szakcs,		Tárkány,	
Pogányi,		Tád,	
Kocsolya,		Gyula,	
Dalmad,		Somoly,	
Tengőd cum Össi,		Tóti,	
Mekényes,	Vörösegyház,	} In comitatu Simigiensi	
Jovánca,	Ság,		
		Bekedfalva	
Praedia: Borszás,	} In comitatu Tolnensi.	Praedia: Tita,	} In comitatu Simigiensi
Sár,		Husztos,	
Inoka,		Thábi seu Tab,	
Csablin,		Dorvai,	

*Regestrum Possessionum et praediorum. Ad Arcem Thamási:**Oppidum Thamási.*

Praedia: Nagy & Kis	} In comitatu Tolnensi	Praedia: Vámos,	} In comitatu Simegiensi.
Taha,		Nagy-Berény,	
Tulyi,		Nagy-Vita,	
Manyáncza	Nagy- és		
Possessiones: Hetes,	} In comitatu Simegiensi	Kis-Kölköd,	
Kis-Berény		Ittva	

*Regestrum Possessionum et praediorum ad arcem Pinczehely:**Oppidum Pinczehely.*

Possessiones: Regely,	} In comitatu Tolnensi	Praedia: Nagy- és	} In comitatu Tolnensi
Nyilas,		Kis-Majsa,	
Praedia: Szt. Márton,	} In comitatu Tolnensi	Odorgyán,	
Keszi,		Henye,	
Szokolyi,		K-Majsa,	
Dorog,		Somoly,	
Gecse,		Szakály.	
Fornád,		Possessio: Szomajom in comitatu Simigiensi,	
Döbrönte,		Praedia: Toti	} In comitatu Veszprimiensi
Gyánt,	Nagy- és		
Mártony seu	Kis Szeged,		
Martincza,	Sári és Sándor.		

Ad castrum Koppány.

Possessiones: Bedegh,	} In comitatu Tolnensi	Praedia: Nyári,	} In comitatu Tolnensi
Ertény,		Meggyes ürög,	
Konyi,		Kulcsári seu	
Praedia: Bali,	Kulcsár,		
Borekfalva,	Méhes.		

Notandum possessiones Hetes, Ujlak, Kis-Berény, Bucsák et Szomajom, nec non praedia Vámos, Nagy-Berény, Nagy-Vita, Nagy- és Kis-Kölköd, propter propinquitatem et majorem commoditatem, ad arcem Kaposvár pro hic et nunc esse applicata.

A tiszt tartozik mentül följebb lehet a följlül specificált praediumokat esztendőnként kiarendálni.

Notandum, hogy az új szállott faluk még itten nincsenek conscribálva, ugymint: Bak, Szakes, Pogányi, Kocsolla, Dalmad, Mekényes, Bedeg, Ertény és Kony: Csablint most akarják szállani.¹⁾

* * *

Az új szállott falukra települőknek 1701-ben kiadott *szálló-levelek* közül álljon itt e következő:

Mi Isten kegyelmébül szentséges római impériumbeli herczeg, galanthai Eszterház Pál, Fraknó várnak örökös gróff ura, Magyarország

¹⁾ Fasc. X, Nr. 622. Rep: 35, a kismartoni herczegi főlevéltárban.

palatinusa, Etc. Etc. Adjuk tudtára mindeneknek a kiknek illik, hogy alsólendvai Nagy Miklós szándékozáván *Könyi*, *Kucsár* és *Inok* nevű, Tamási tartományban Tolna vármegyében lévő pusztáinkat mingyárt e jövő tavasszal fölvenni és lakosokkal megszállítani, instált azon előtünk, hogy annál inkább gyarapodhassanak, nékik szabad esztendőket adni méltóztatnánk. Kinek, aláztos istantiájokat meghallgatván, és azon jó szándékát promoveálni kívánván, kegyelmesen megengedtük, hogy három esztendeig a dato praesentium mindennemű adótul, robotul, dézma vagy akármi néven nevezendő adó fizetésétül mentek és szabadok legyenek, és senkitül ne háborgattassanak.

A megszállandó lakosok pedig mindnyájan, dombovári tisztartónk után, nevezett Nagy Miklóstól függjenek és hallgassanak. A három szabad esztendő eltelvén pedig (mivel azidő alatt a *Jus Turcicumot* is a kamarától magunkévá fogjuk tennünk); megadván számunkra a szokott kilenczedet (melyet Dombovárig *tartozni fognak* vinni, és minden marhás gazda két forintot, marhatlan pedig egy forintot, robot helyett adótul letenni), többire más adótól a mint a tájon levő tamási embe-reink mentek fognak lenni.

A *szőlőket* ha parlagbul fölvenni kívánják, hat esztendeig szabadságuk leszen a fölépítésére.

A minemű *malomhely* vagyon Kónyiban, ez iránt is szabadságot adtunk, hogy maguknak fölépíthessék és három esztendeig mindennemű hasznát maguknak vehessék; azután pedig ha mi, vagy maradékink, azon malmot kezünkhöz akarnánk venni, nem különben hanem megfizetvén mindennemű akármi néven nevezendő reátett költségeket, és nem másképpen legyen szabad kezünkhöz vennünk. Ezt is hozzáadván itten, hogy *a ráczságot éppen ne legyen szabad nekik magok közé bevenni*, sem lutheranus vagy kalvinista praedicatort tartani.

A mi nevezett lendvai Nagy Miklósnak a megszállításban való fáradozását illeti, látván az ő serény hasznunkra váló munkálkodását: a három esztendő eltélése után is maga és fiai magok személyire nézve a megirt adótul szabadok lesznek, és senkitül nem háborgattatnak.

Melynek nagyobb bizonyására adtuk ezen levelünket.

Datum Kismarton die 24. Aprilis, Anno 1701.¹⁾

Közlő: Dr. Merényi Lajos.

1) Fasc. X. Nr. 636. Rép.: 35, a kismartoni-herézegi főlevéltárban.